

OPETUS- JA VARHAISKASVATUSLAUTAKUNTA

TALOUSARVION PERUSTELUT 2016

Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut tiliryhmittäin

Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut sitovuustasoin

Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut

Toiminnan kuvaus

Muhoksen kunnassa on kuusi vuosiluokkien 0-6 koulua (Huovila, Hyrkki, Kirkonkylä, Korivaara, Kylmälänkylä ja Laitasaari), yksi vuosiluokkien 7-9 peruskoulu, yksi vuosiluokkien 0-9 erityiskoulu (Oulujoen koulu; Oulujoen perhekodin yksikkö) ja lukio. Varhaiskasvatuspalveluja tarjotaan kahdessa päiväkodissa (Koivulehto ja Päivärinteen päiväkot), perhepäivähoidossa ja yhdessä ryhmäperhepäivähoitokodissa (Tenavat). Hallintokunnan sitovuustasoja on seitsemän: hallinto, Kirkonkylän koulu, Muhoksen yläkoulu, muu perusopetus, erityisopetus/laitoskoulut, lukio-opetus ja varhaiskasvatus.

Palvelusuunnitelma

Opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden tavoitteena on turvata laadukkaat ja tasa-arvoiset perusopetus- ja lukiopalvelut sekä varhaiskasvatuspalvelut kuntalaisille ja Muhokselle sijoitetuille lapsille ja nuorille. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta asettaa hallintokunnan keskeiset tavoitteet toiminnalle hyväksyessään kuntakohtaisen opetussuunnitelman ja koulukohtaiset opetussuunnitelmat sekä varhaiskasvatuksen järjestämistä ohjaavat suunnitelmat ja muut hallintokunnan toimintaa ohjaavat asiakirjat. Muhoksen kunnanvaltuusto vahvistaa vuosittain kuntakohtaisen strategian, jonka pohjalta opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta laatii opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden strategian. Strategia ja hallintokunnan asettamat tavoitteet sekä toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi kirjataan ylös. Strategian toteutumista tarkastellaan osavuosisikastausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden keskeiset painopisteet vuonna 2016 liittyvät opetussuunnitelman uudistamiseen, oppilas- ja opiskelijahuoltolain toteuttamiseen, resurssien tasapuolisempaan kohdentamiseen, työssä jaksamisen parantamiseen ja yhteiskäytäntöjen kehittämiseen. Varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa Muhoksen kunnan omien erityisen tuen menetelmien vahvistamiseen ja konsultaatiomallien kehittämiseen.

Varhaisen tuen ja yhteistyön lisääminen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä; oikein kohdennetulla tuella vähennetään myöhemmässä vaiheessa tapahtuvaa nuorten syrjäytymistä ja varmistetaan osaltaan, että koko ikäluokka sijoittuu peruskouluopintojen jälkeen 2. asteen koulutukseen. Yrittäjäyyskasvatuksen suunnitelmallisella kehittämisellä lisätään lasten ja nuorten kykyä ottaa ja kantaa vastuuta omasta tulevaisuudestaan. Painopisteenä tulee olemaan palvelutuotannon kehittäminen ja palvelutarpeen tuominen yhä paremmin esille asiakkaan näkökulmasta investointeja suunniteltaessa. Kehittämistarpeisiin vastataan mm. osallistumalla erilaisiin seutukunnallisiin ja valtakunnallisiin projekteihin sekä tutkimalla kriittisesti hallintokunnan omaa toimintaa ja tarvittaessa muuttamalla toimintatapoja. Erityistä huomiota kiinnitetään erityisopetuksen resurssien oikeaan kohdentamiseen ja varhaiseen puuttumiseen (mm. starttiluokka 0-2 luokan oppilaille).

Keskeisen haasteen Muhoksen opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden palvelutuotannon tavoitteiden saavuttamiselle asettaa lasten ja nuorten ikäluokkien kasvu tietyillä alueilla ja yläkoulussa. Uuden haasteen asettaa epävarmuus maahanmuuttajien vaikutuksesta opetuksen järjestämiseen. Väestönkasvu lisää sekä käyttötalouteen että investointeihin kohdistuvia paineita. Opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden tuottavuutta parannetaan noudattamalla hallintokunnassa tarkkaa talouden seuranta ja annettujen resurssien tehokasta käyttöä. Talouden seuranta ja reagointia muutoksiin parannetaan edelleen myös yksikötasolla. Palvelutuotantoa kehitetään kunnanvaltuuston asettaman talousarvioraamin rajoissa. Mahdolliset lisämäärärahatarpeet tuodaan esille heti tarpeen ilmaantuessa.

Muhoksella noudatetaan lähikouluperiaatetta opetuksen järjestämisen edellytykset huomioiden. Lähikouluperiaate lisää koulukohtaista oppilaiden erityisen tuen tarvetta ja sitä kautta taloudellisten resurssien tarvetta mm. erityisopetustuntien järjestämisen osalta. Lisäksi haasteeksi nousee opetusteknologian yhä suurempi merkitys perus- ja lukio-opetuksen toteuttamisessa (täysin sähköiseen ylioppilaskirjoitukseen siirtyminen vuoteen 2016 mennessä) ja toisaalta em. teknologian mahdollisuuksien tasapuolinen tarjoaminen ja hyödyntäminen eri puolilla kuntaa. Merkittävä työsarja on OPS 2016 –esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden uudistaminen. Uusien opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti laadittujen paikallisten opetussuunnitelmien tulee olla hyväksyttynä siten, että niiden mukaiseen opetukseen voidaan siirtyä 1.8.2016 alkavan lukuvuoden alusta lukien. Varhaiskasvatuksen haasteina ovat mm. kiinteistöjen kunto, varsinkin Päivärinteen päiväkoti, tieto- ja viestintätekniikan kehittäminen, varhaiserityiskasvatuksen kehittäminen sekä perhepäivähoidon varahoidon että varahenkilöstön kehittäminen ja resursointi.

Palvelutuotannon muutokset

Talousarvioesitys sisältää yhden uuden perusopetusryhmän yläkoululle (25 uutta oppilasta) syyslukukaudelle 2016. Talousarvioesitys sisältää toisen kiertävän erityislastentarhanopettajan palkkaamisen, jolloin toinen kiertävä erityislastentarhanopettaja voisi keskittyä alle 5-vuotiaisiin lapsiin ja toinen sekä päiväkotien että koulujen esikoululaisiin. Uusi oppilas- ja opiskelijahuoltolaki astui voimaan 1.8.2014. Uusi laki lisää kuntien velvollisuuksia erityisesti lukiolaisten ja ammatillisten oppilaitosten ja niiden opiskelijoiden palvelujen järjestämisessä. Lain mukaan kunnan tulee tarjota sen alueella sijaitsevien oppilaitosten opiskelijoille kuraattorin palvelut. Muhoksen kunnan uusi vastaava koulukuraattori aloitti 1.9.2015 ja hänen toimenkuvaan kuuluvat Luovin ja Osaon toisen asteen opiskelijoiden kuraattoripalvelut. Vastaavan koulukuraattorin työpanoksella on pystytty parantamaan myös perusopetuksen oppilaiden kuraattoripalveluja.

Hallinto

Toiminnan kuvaus

Hallinnon menot sisältävät opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan ja koulutoimiston menot (opetuspalvelujohtaja, toimistonhoitaja, johtava koulunkäyntiavustaja 45 %).

Palvelusuunnitelma

Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelujen hallinnon tavoitteena on yhteistyön ja hyvän hallinnon edellytysten kehittäminen, sisäisen valvonnan toteuttaminen ja palvelujen toteuttamista selkeyttävien ohjeistusten laatiminen yhdessä esimiesten ja opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan kanssa. Hallinto panostaa asiakaspalveluun ja avoimeen tietoon kuntalaisille sekä oman organisaation työntekijöille. Opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden hallinto avustaa kuntalaisia päätöksentekoon liittyvien lomakkeiden käytössä, ohjeistaa oikaisunhaussa ja erilaisissa laskutukseen liittyvissä asioissa. Toiminta edellyttää tiivistä yhteistyötä kuntalaisten ja muiden hallintokuntien kanssa opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Keskeiseksi hallintoon liittyväksi haasteeksi vuonna 2016 nousee henkilöstöresurssien riittävyys ja henkilöstön työssä jaksaminen ja työn hyvinvointi. Opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden hallinnon painopiste vuonna 2016 tulee olemaan oman organisaation ja kunnan muiden hallintokuntien kanssa tehtävän yhteistyön lisääminen entisestään.

Projektit

Perusopetuksen projektit on toteutettu siten, että ne on sijoitettu opetustoimen hallinnon talousarvion alaisuuteen. Projekteilla toteutetaan opetus- ja varhaiskasvatuspalvelujen palvelujen kehittämiseen liittyviä tehtäviä. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta asettaa kunkin projektin kehittämistavoitteet projektisuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Vuonna 2016 opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut toteuttavat seuraavia kehittämisprojekteja:

- Koulujen kerhotoiminnan kehittäminen

Opetushallitus on myöntänyt Muhoksen kunnalle valtionavustusta kerhotoiminnan kehittämiseen vuosille 2015 – 2016 15.000 €. Hankkeeseen liittyy omarahoitusosuus, joka on Muhoksen kunnan osalta 5000 €. Hankkeen kokonaismenot ovat 20 000 €.

Koulujen kerhotoiminnan kehittämisen tavoitteena on saada aikaan monipuolista, lapsen ja nuoren kasvua tukevaa vapaa-ajan toimintaa, joka vakiintuu osaksi lapsen ja nuoren iltapäivää. Tavoitteena on koulujen kerhotoiminnan kehittäminen siten, että kerhotoiminnan piiriin saadaan myös niitä lapsia ja nuoria, joilla ei ole esimerkiksi perheen tuen puuttuessa mahdollisuutta harrastaa säännöllisesti. Kerhotoiminnan elvyttämisellä pyritään siihen, että jokaisella lapsella olisi mahdollisuus ainakin yhteen, esimerkiksi liikunnalliseen, kerhoharrastukseen läpi koko perusopetuksen.

- Lasten Kaste –hanke

Lasten Kaste –ohjelman painopistealueina ovat: 1. perhekeskustoiminta, 2. oppilas- ja opiskelijahuolto ja 3. lastensuojelu. Hankesuunnitelman valmisteluvastuu on Oulun kaupungilla. Sen toteutusaika on 1.2.2014-28.2.2016. Muhoksen kunta on osallistunut Pohjois-Suomen Lasten Kaste –hankkeen oppilas- ja opiskelijahuollon kehittämistyöhön. Ko. kehittämishankkeen päätavoitteena on vahvistaa peruspalvelujen toimintaa liittämällä kunnan/kaupungin monialainen lasten ja nuorten palveluverkosto yhä tiiviimmin ja suoraan lasten ja nuorten kehitysympäristöön, kouluun.

Lasten Kaste –hankkeessa on ollut oma projektityöntekijä toukokuun 2015, jatkuen elokuusta 2015 vuoden loppuun. Projektityöntekijä on työstänyt yhteisiä toimintamalleja yhteisöllisen oppilas- ja opiskelijahuollon toteuttamiseksi.

Tavoitteena on muun muassa siirtää näkyvästi oppilas- ja opiskelijahuollon painopistettä korjaa vasta yksilökeskeisestä työstä hyvinvointia ja osallisuutta edistävään yhteisölliseen työhön. Tavoitteena on niin ikään kehittää ja nivoa toiminnallisesti yhteen lasten, nuorten ja perheiden ongelmia ehkäisevät ja korjaavat palvelut yli nykyisten sektorirajojen. Tavoitteena on ennen kaikkea luoda monialaisia toimintamalleja siihen, kuinka hyvinvointia tukevat peruspalvelut ja erityispalvelut tulevat yhdessä toimivaksi osaksi lasten ja nuorten terveyden ja hyvinvoinnin palvelukokonaisuutta sitä vahvistaen ja lasten, nuorten ja perheiden onnistunut arki mahdollistaen. Lähtökohtana on hyvinvointipalveluiden saattaminen paikan päälle arjen kehitysyhteisöihin, kouluun.

Hankkeen kokonaisbudjetti on 2 milj. euroa, josta haettavan valtionavustuksen osuus on 1,5 milj. euroa (75%). Kuntakohtaiset osuudet on laskettu väestömäärän mukaan. Muhoksen kunnan omarahoitusosuus on 7 018 euroa (2014 3 088 euroa, 2015 3 368 euroa ja 2016 562 euroa). Muhoksen kunnan käytettävissä oleva raha on 2014 11336 euroa, 2015 12281 euroa ja 2016 945 euroa.

Toimenpiteet

1. Talouden tasapainottamisohjelman edellyttämät toimenpiteet ohjelman mukaisesti. Ohjelma sisältää lukuisia koko opetus- ja varhaiskasvatuspalvelujen koskevia aiheita, joiden selvittämiseen ja ohjaamiseen tarvitaan hallinnon koko tehokas työpanos. Ohjelma edellyttää kiinteää yhteistyötä muiden hallintokuntien kanssa.
2. Seutuyhteistyön aktiivinen hyödyntäminen.
3. Sisäisen valvonnan tehostaminen.

Kirkonkylän koulu

Toiminnan kuvaus

Kirkonkylän koulussa annetaan perusopetusta vuosiluokilla 0-6 sekä alueellista pienryhmäopetusta vuosiluokilla 0-2, 1-6 ja 0-9. Pienryhmät ovat alakoulujen yhteisiä kunnallisia ryhmiä. Kirkonkylän koulun oppilasmäärä on lukuvuoden 2015-2016 alussa 525 oppilasta. Perusopetusryhmiä koululla on 26, joista kaksi on esiopetusryhmää.

Kirkonkylän koulun toiminnassa korostuu turvallisen, oppimiseen motivoivan ja viihtyisän oppimisympäristön luominen. Ulkoisten puitteiden ohella keskeistä on koulun henkilökunnan ja oppilaiden luoma oppimisilmapiiri. Oppimista ja hyvää kasvua tukevassa ilmapiirissä oppilasta kannustetaan aktiivisuuteen, itseohjautuvuuteen, luovuuteen ja oman toiminnan arviointiin. Oppilaalle luodaan mahdollisuuksia itsenäiseen ja yhteisölliseen oppimiseen. Kirkonkylän koulussa oppilaat ja opiskelijat ovat aktiivisia, yhteistyökykyisiä ja vastuuta ottavia itsenäisiä oppilaita. Oppilaat viihtyvät hyvin oppimisympäristössään. Oppimistilanteet ovat

rauhallisia ja hyvin suunniteltuja. Avoin, kiireetön ja joustava kulttuuri edistää kouluyhteisön jäsenten terveyttä ja auttaa työssä jaksamisessa. Opetuksessa huomioidaan oppilaan erilaiset oppimistavat. Oppilaita tuetaan oppimistilanteissa henkilökohtaisten tarpeiden mukaan. Kaikessa kasvatus- ja oppimisympäristön toiminnassa huomioidaan lasten ja nuorten fyysinen ja psyykkinen turvallisuus sekä yksilölliset tarpeet.

Palvelusuunnitelma

Koulun palvelua ja palvelurakennetta kehitettäessä lähtökohtana on Muhoksen kunnan yleinen strategia sekä kunnan velvollisuus opetuksen järjestämiseen. Muhoksen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on määritellyt opetuksen järjestämisen lähtökohdissa tärkeiksi asioiksi koulutusmyönteisyyden ja erinomaiset koulutuspalvelut. Kunnan opetussuunnitelmassa oppilaan etu asetetaan toiminnan lähtökohdaksi. Opiskelun tulee tapahtua oppilaan omien edellytysten mukaisesti. Oppilailla on oikeus saada asuinpaikasta ja koulusta riippumatta tasa-arvoisesti erityistä tukea oppimiseensa. Oppimisvaikeuksien mahdollisimman varhainen havaitseminen ja niihin puuttuminen ehkäisevät syrjäytymistä ja vähentävät myöhempää tuen tarvetta.

Koulun toimintaa ja opetusta ohjaa opetussuunnitelma. Opetussuunnitelmassa kuvataan eri oppiaineiden sisällöt, oppilaiden arvioinnin perusteet sekä yleisesti tarkoitus ja tavat toimia. Opetussuunnitelmien tehtävänä on ensisijaisesti ohjata opettajien työtä, mutta myös antaa tietoa koulun ulkopuolisille koulun toiminnasta. Erityisesti oppilaiden vanhemmille opetussuunnitelma on tiedonlähde, jonka avulla on mahdollista tarkastella lasten koulutyötä.

Koulun esiopetuksen ja perusopetuksen koulutusstrategian visiona ovat kunnalliset perusopetuksen tavoitteet niin, että Kirkonkylän koulu tunnetaan koulumyönteisyydestä sekä hyvistä koulutuspalveluista.

Esi- ja perusopetuksen toiminta-ajatus on turvata oppijan oppiminen ja kasvu henkilökohtaisten edellytysten mukaan niin, että hän suorittaa oppivelvollisuutensa jatko-opinnot mahdollistavalla tavalla.

Perusopetuksen kehittämistä ohjaa kunnallisessa opetussuunnitelmassa valittu arvopohja:

1. Kuntamme tunnetaan koulutusmyönteisyydestään ja erinomaisista koulutuspalveluista
2. Oppijan etu on toimintamme lähtökohta
3. Turvaamme kannustavan toimintaympäristön –ja kulttuurin
4. Kasvamme kansainvälisyyteen paikallisen kulttuuri-identiteettimme säilyttäen

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on viimeksi hyväksynyt Muhoksen kunnan perus- ja esiopetuksen opetussuunnitelmat 15.6.2011 §:t 109 ja 110. Opetussuunnitelma ohjaa koulujen ja päiväkotien tuottamaa opetusta ja esiopetusta. Opetussuunnitelma on samalla keskeinen ko. palvelun tuottamista ohjaava asiakirja. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on viimeksi hyväksynyt Kirkonkylän koulun työsuunnitelman kokouksessaan 9.9.2015 § 126.

Toimenpiteet

1. Opetus annetaan opetussuunnitelman mukaisena. Opetuksen mahdollistavia opetustiloja tulee olla käytössä riittävästi (esim. liikuntasalit).
2. Koulun perusopetusryhmien määrää suunniteltaessa luokkien ryhmäkoot tulee pitää kohtuullisia.
3. Henkilökunnan koulu – ja työviihtyvyyttä ja työssä jaksamista tuetaan aktiivisesti.
4. Opettajien ammatillista kasvua ja mahdollisuuksia täydennyskoulutukseen tuetaan.
5. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti tieto- ja viestintätekniikkaa.
6. Erityisopetuksen tukipalvelut mitoitetaan siten, että erityistä tukea tarvitsevat oppilaat voivat ensisijaisesti opiskella lähikoulussa yleisopetusluokassa lähikouluperiaatteen ja integraation mukaisesti.

Muhoksen yläkoulu

Toiminnan kuvaus

Muhoksen yläkoulu tarjoaa kunnan oppivelvollisille oppilaille perusopetuksen luokkien 7. – 9. opetusta perusopetuslain ja -asetuksen sekä valtakunnallisen että kunnallisen

opetussuunnitelman mukaisesti. Muhoksen yläkoulun hallinnolliseen alaisuuteen kuuluu myös Oulujoen koulu (erityiskoulu). Muhoksen yläkoulun rehtori toimii Oulujoen koulun rehtorina ja Oulujoen koulun koulusihteerinä toimii Muhoksen yläkoulun ja lukion yhteinen koulusihteeriksi. Oulujoen koulun toimii Oulujoen perhekodin yhteydessä. Oulujoen koulun lisäksi perusopetuspalvelua annetaan kunnassa sijaitsevien perhekotien oppilaille joko yleisopetuksen ryhmässä tai pienryhmässä.

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tavoitteena on antaa muhoslaisille oppivelvollisille mahdollisimman hyvä lähtökohta toisen asteen koulutukseen ja elämään suomalaisessa yhteiskunnassa. Pyrkimyksenä on luoda heille virikkeitä antava ja turvallinen kouluympäristö. Koulutuksen kehittämisessä pyritään mahdollisimman pitkälle huomioimaan oppivelvollisen henkilökohtaiset tarpeet koulutuksen suhteen mm. erityisopetusta ja muita tukitoimia kehittämällä.

Muhoksen yläkoululla ja Oulujoen koululla on käytössä ns. joustavan perusopetuksen (JOPO) toimintamalli. Toimintamallin avulla kehitetään perusopetukseen yksilöllisiä, oppilaiden erilaiset tarpeet huomioivia toimintatapoja ja opetusmenetelmiä. Joustavassa perusopetuksessa korostuvat toiminnallisuus, erilaisten oppimisympäristöjen käyttö ja työssäoppiminen. JOPO-toimintaa toteutetaan Muhoksen yläkoululla toimivassa pienryhmässä. Toiminnan tarkoituksena on vähentää nuorten syrjäytymistä perusopetuksen jälkeen.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on viimeksi hyväksynyt Muhoksen kunnan perus- ja esiopetuksen opetussuunnitelmat 15.6.2011 §:t 109 ja 110. Opetussuunnitelma ohjaa koulujen ja päiväkotien tuottamaa opetusta ja esiopetusta. Opetussuunnitelma on samalla keskeinen ko. palvelun tuottamista ohjaava asiakirja. Koulujen vuosittaista palvelutuotantoa ohjaava keskeinen asiakirja on puolestaan koulun työsuunnitelma, jossa asetetaan koululle lukuvuoden tavoitteet ja keskeiset painopistealueet. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on viimeksi hyväksynyt Muhoksen yläkoulun työsuunnitelman kokouksessaan 9.9.2015 § 122 ja Oulujoen koulun työsuunnitelman 9.9.2015 § 123.

Toimenpiteet

1. Koulu- ja työympäristön viihtyvyyden ja hyvinvoinnin parantaminen osana uudisrakentamista
2. Henkilöstökoulutuksen kehittäminen
3. Tieto- ja viestintätekniikan soveltamisen ja käytön tehostaminen
4. Henkilökohtaiset kehittämissuunnitelmat ja –keskustelut koulun sisällä
5. Joustavan perusopetuksen (JOPO) jatkaminen
6. Oppimisympäristön pedagoginen kehittämistyö
7. Oppilaan ohjauksen rakentaminen

Muu perusopetus

Toiminnan kuvaus

Huovila, Hyrkki, Korivaara, Kylmälänkylä ja Laitasaari ovat perusopetusta 0-6 luokilla antavia Muhoksen kunnan kouluja. Koululaisille tarkoitettua aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään 1. ja 2. vuosiluokkien oppilaille sekä muiden vuosiluokkien erityisoppilaille. Muhoksen kunnanvaltuusto on 24.6.2008 (§ 50) päättänyt vakiinnuttaa koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ja sijoittaa ko. toiminta opetuspalvelujen päävastuualueelle. Aamu- ja iltapäivätoimintaa annetaan lukuvuonna 2015– 2016 Kirkonkylän koululla, Hyrkin koululla ja Huovilan koululla.

Palvelusuunnitelma

Koulut antavat laadukasta perusopetusta, joka tukee oppilaan kasvua tasapainoiseksi, terveen itsetunnon omaavaksi ihmiseksi sekä kriittisesti ympäristöään arvioivaksi yhteiskunnan jäseneksi.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen hyvinvointia ja terveyttä. Lapselle tarjotaan ennen ja /tai jälkeen koulupäivän turvallinen ympäristö, jossa hän voi aikuisen ohjauksessa osallistua monipuoliseen ja virkistävään toimintaan. Toiminnassa tulee tukea kodin ja koulun kasvatustyötä, lapsen tunne-elämää ja sosiaalista kehitystä sekä

eettistä kasvua. Sillä lisätään tasa-arvoa, edistetään osallisuutta ja ehkäistään syrjäytymistä. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta asettaa aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet hyväksyessään ko. toiminnan toimintasuunnitelman.

Lautakunta on viimeksi hyväksynyt aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman 27.4.2011 § 54.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on viimeksi hyväksynyt Muhoksen kunnan perus- ja esiopetuksen opetussuunnitelmat 15.6.2011 §:t 109 ja 110. Opetussuunnitelma ohjaa koulujen ja päiväkotien tuottamaa opetusta ja esiopetusta. Opetussuunnitelma on samalla keskeinen ko. palvelun tuottamista ohjaava asiakirja. Koulujen vuosittaista palvelutuotantoa ohjaava keskeinen asiakirja on puolestaan koulun työsuunnitelma, jossa asetetaan koululle lukuvuoden tavoitteet ja keskeiset painopistealueet. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on viimeksi hyväksynyt muun perusopetuksen koulujen työsuunnitelmat kokouksessaan 9.9.2015 §:t 120 – 121, 124-125 ja 127.

Toteutus

Kouluissa on ammattitaitoinen henkilökunta, joka antaa opetussuunnitelman mukaista opetusta ja kasvatusta.

Erityisopetus

Toiminnan kuvaus

Perusopetuslain 3 §:n mukaisesti oppilaan opetus tulee järjestää oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti. Säännös on pohjana kaikelle opetuksen ja opetukseen liittyvien järjestelyjen ja tukitoimenpiteiden suunnittelulle ja toteuttamiselle.

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetus voidaan järjestää yleisopetuksen yhteydessä tai erityisluokalla. Jos oppilaan opiskelu yleisopetuksessa ei ole mahdollista tai se ei ole oppilaan kehityksen kannalta tarkoituksenmukaista, järjestetään opetus osittain tai kokonaan erityisluokalla

Osa-aikaista erityisopetusta annetaan oppilaalle, jolla on lieviä oppimis- tai/ja sopeutumisvaikeuksia ja joka tarvitsee erityistä tukea opiskelunsa onnistumiseen. Tällöin erityisopetusta annetaan muun opetuksen ohessa samanaikaisopetuksena, erillisessä pienryhmässä tai yksilöopetuksena. Osa-aikaista erityisopetusta annetaan kaikissa esi- ja perusopetusta tarjoavissa yksiköissä.

Oulujoen koulu

Erityisopetuksen sitovuustason sisällä on yksi perusopetusta antava erityiskoulu eli Oulujoen koulu. Oulujoen koulu antaa opetusta pääasiassa Muhokselle sijoitetuille oppilaille. Koulu toimii lukuvuonna 2015–2016 kahdessa eri toimipaikassa; Oulujoen perhekodilla ja Leivokodilla (syyslukukautena 2015). Osa Oulujoen perhekodilla annettavasta opetuksesta toteutetaan käyttäen joustavan perusopetuksen (JOPO) toimintamallia. Muu erityisopetus annetaan osana muiden Muhoksella toimivien koulujen opetusta

Palvelusuunnitelma

Muhoksen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on määritellyt opetuksen järjestämisen lähtökohdissa tärkeiksi asioiksi koulutusmyönteisyyden ja erinomaiset koulutuspalvelut. Kunnan opetussuunnitelmassa oppilaan etu asetetaan toiminnan lähtökohdaksi. Opiskelun tulee tapahtua oppilaan omien edellytysten mukaisesti. Oppilailla on oikeus saada asuinpaikasta ja koulusta riippumatta tasa-arvoisesti erityistä tukea oppimiseensa. Oppimisvaikeuksien mahdollisimman varhainen havaitseminen ja niihin puuttuminen ehkäisevät syrjäytymistä ja vähentävät myöhempää tuen tarvetta. Kuntakohtaisessa opetussuunnitelmassa määritellyjä toimintaperiaatteita sovelletaan sekä esiopetusta että perusopetusta antavissa yksiköissä.

Erityisopetus suunnitellaan tavoitteelliseksi, yksilölliset opiskeluedellytykset huomioivaksi ja nivelletään oppilaan saamaan muuhun opetukseen soveltuvaksi. Tarvittaessa oppilaalle voidaan laatia oppimissuunnitelma yhteistyössä vanhempien, opettajien ja muiden asiantuntijoiden kanssa. Oppilasta autetaan oppimisvaikeuksissa eri tukimuodoin, jotka määräytyvät vaikeuksien laadun ja laajuuden mukaan. Opiskelun tukimuotoja ovat tukiovetus ja erityisopetus. Tukimuotoja voidaan käyttää erikseen tai rinnakkain.

Oppilaan tarvitsemista tukipalveluista on säädetty perusopetuslain 31 §:ssä siten, että jokaisella perusopetuksen oppilaalla on oikeus saada opetukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemis- ja avustajapalvelut, muut opetus- ja oppilashuoltopalvelut sekä erityiset apuvälineet. Muhoksen kunnan koulutoimi vastaa koulu- ja luokkakohtaisista apuväline- ja ohjaajapalveluista. Oppilaiden kuntoutus- ja muut henkilökohtaiset ohjaus- ja tukipalvelut toteutetaan yhteistyössä kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on viimeksi hyväksynyt Muhoksen kunnan perus- ja esiopetuksen opetussuunnitelmat 15.6.2011 §:t 109 ja 110. Opetussuunnitelma ohjaa koulujen ja päiväkotien tuottamaa opetusta ja esiopetusta. Opetussuunnitelma on samalla keskeinen ko. palvelun tuottamista ohjaava asiakirja.

Toimenpiteet

Erityisopetusta kehitetään edelleen.

1. Erityisopetuksen lähikouluperiaatetta ja integraation toteuttamista jatketaan.

- edellyttää riittäviä erityisopetuksen tukitoimenpiteitä (erityisopettajat ja ohjaajat) lähikouluun ja opetukseen
- käytöshäiriöisten ja tarkkaamattomien oppilaiden opiskelun turvaaminen
- joustavan perusopetuksen kehittäminen
- lukivaikeuksisten oppilaiden opiskelun turvaaminen
- oppimisympäristöjen kehittäminen ja teknologian hyväksikäyttö erityisopetuksessa
- S2 kielen opetus
- maahanmuuttajien valmistava opetus toteutetaan Muhoksella

Eduskunta on hyväksynyt 8.6.2010 lain perusopetuslain muuttamisesta (EV 90/2010 vp). Lakiin tehdyillä muutoksilla vahvistetaan oppilaan oikeutta suunnitelmalliseen, varhaiseen ja ennalta ehkäisevään oppimisen ja kasvun tukeen. Lisäksi muutoksilla on täydennetty eräitä oppilaiden henkilötietojen käsittelyä, salassapitoa ja luovuttamista koskevia säännöksiä.

Lukio

Toiminnan kuvaus

Muhoksen lukio on Geopark -oppilaitos. Muhoksen lukiossa on syksyllä 2015 kaikkiaan 148 tutkintotavoitteista opiskelijaa. Jatkossa lukion tuntikehystä tulee edelleenkin tarkastella yhtenäisenä kokonaisuutena eikä opetusryhminä (luokattoman lukion tuntikiertokaavio käytössä). Jatkossa on erityisen tärkeää huomioida se, että lukion vetovoimaisuus (=opiskelijamäärä) on paljolti kiinni kurssitarjonnan monipuolisuudesta. Lukion tuntikehysten laajuus on osa lukion markkinointia. Lukuvuonna 2015-2016 Muhoksen lukiossa jatketaan kahdella vuosiviikkotunnilla laaja-alaisten erityisopetuspalvelujen tarjoamista. Lukion erityisopetuksen tavoitteena on tehostaa opiskelijoiden lukihäiriöiden testaamista ja auttaa kaikkia opiskelijoita opiskelutaitojen kehittämisessä.

Pohjois-Pohjanmaan etälukioverkostoon (eLukio) kuulumisen on tärkeä vahvuus. Tutkintotavoitteisten aikuisopiskelijoiden palvelemisen lisäksi etälukioverkosto tarjoaa päivälukioille kursseja, joita pienen ryhmäkoon takia olisi kallista järjestää yksittäisissä lukioissa. Etälukio monipuolistaa päivälukion kielitarjontaa ja tuo joustavuutta päivälukiolaisten kurssien aikatauluihin. Sähköisen ylioppilastutkinnon lähestyessä etälukion merkitys kasvaa opettajien koulutusväylänä sähköiseen pedagogiaan.

Palvelusuunnitelma

Muhoksen lukio on yleissivistystä painottava yleislukio ja se jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukion tehtävänä on antaa opiskelijoille laaja-alainen yleissivistys ja riittävät valmiudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja vastaavilla muilla näytöillä.

Lukio antaa valmiuksia vastata yhteiskunnan ja ympäristön haasteisiin sekä taitoa tarkastella asioita eri näkökulmista. Opiskelijaa ohjataan toimimaan vastuuntuntoisena ja velvollisuuksistaan huolehtivana kansalaisena yhteiskunnassa ja tulevaisuuden työelämässä. Lukio-opetus tukee opiskelijan itsetuntemuksen kehittymistä ja hänen myönteistä kasvuaan

aikuisuuteen sekä kannustaa opiskelijaa elinikäiseen oppimiseen ja itsensä jatkuvaan kehittämiseen.

Muhoksen lukio on turvallinen ja vahva yleislukio, joka tarjoaa opiskelijoilleen monipuoliset jatko-opintomahdollisuudet. Lukiokoulutuksen palvelujen kehittämistä ohjaa kunnallisessa opetussuunnitelmassa valittu arvopohja:

- Kuntamme tunnetaan koulutusmyönteisyydestään ja erinomaisista koulutuspalveluista
- Oppijan etu on toimintamme lähtökohta
- Turvaamme kannustavan toimintaympäristön ja -kulttuurin
- Kasvamme kansainvälisyyteen paikallisen kulttuuri-identiteettimme säilyttäen

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on viimeksi päivittänyt Muhoksen lukion opetussuunnitelman 25.2.2015 § 27. Lukuvuosittaista palvelujen tuottamista ohjaa opetuslautakunnan hyväksymä Muhoksen lukion työsuunnitelma, jonka opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta hyväksyi 9.9.2015 § 128.

Ylioppilastutkinto muuttuu vaihteittain sähköiseksi syksystä 2016 alkaen. Tämä edellyttää tieto- ja viestintätekniikan vahvempaa käyttöönottoa jo lukio-opintojen aikana. Muhoksen lukion osalta se tarkoittaa koulun tieto- ja viestintätekniikan laittamista ajan tasalle, jotta lukio voi tarjota opiskelijoille tasavertaiset mahdollisuudet verkko-oppimiseen ja menestyä sähköisessä ylioppilastutkinnossa.

Toimenpiteet

- Henkilökunnan ja opiskelijoiden jaksamiseen ja koulu-/työviihtyvyyteen kiinnitetään edelleen lisääntyvää huomiota.
- Opettajien ammatillista kasvua tuetaan (täydennyskoulutus) ja tietoteknisiä valmiuksia parannetaan.
- Tieto- ja viestintätekniikan käytön ja verkko-oppimisen lisääminen opetuksessa, mikä tarkoittaa myös lukion TVT-laitevalmiuden lisäämistä.

- Jatketaan monipuolista lukio-yhteistyötä: Rokua Geopark -alueen lukioden ja laajemmin Pohjois-Pohjanmaan etälukioverkoston lukioden kanssa. Yhteistyön suhteen ollaan avoimia myös Oulun suuntaan.
- Lukion ja sen toiminnan näkyvyyttä lisätään ja markkinointia tehostetaan.
- Talouden tasapainottamisohjelman edellyttämät toimenpiteet.
- Yrittäjyyskasvatus näkyy vahvasti koulun arjessa.

Varhaiskasvatus

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuspalveluissa yhdistyvät lapsen oikeus varhaiskasvatukseen ja vanhempien oikeus saada lapselleen päivähoitopaikka. Varhaiskasvatuspalveluiden tavoitteena on lapsiperheille suunnattujen palveluiden avulla tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, kasvamista, kehittymistä ja oppimista kasvatuskumppanuuteen perustuvassa yhteistyössä lapsen vanhempien kanssa. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on lapsen hyvinvoinnin tukeminen tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti kunkin lapsen tarpeista lähtien. Alle kouluikäisten lasten vanhemmilla on lainsäädäntöön pohjautuva oikeus vanhempainrahakauden päätyttyä valita lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseksi joko lasten kotihoidon tuki, kunnalliset varhaiskasvatuspalvelut tai yksityisen hoidon tuki (hoitoraha, tulosidonnainen hoitolisä). Yksityisen hoidon tuen lakisääteisiä osia täydentää Muhoksella harkinnanvarainen kuntalisä yksityisen päiväkotihoidon osalta. Hakemus varhaiskasvatukseen jätetään viimeistään neljä kuukautta ennen hoidon tarpeen alkamista. Mikäli kysymyksessä on äkillinen työllistyminen tai opintojen aloittaminen, hakemus jätetään kaksi viikkoa ennen tarpeen alkamista.

Muhoksen kunnan varhaiskasvatuspalveluiden osa-alueet:

1) Perhepäivähoito

- 2) Päiväkotihoido
- 3) Esiopetus ja sitä täydentävä päivähoito
- 4) Vuoropäivähoito
- 5) Avoin varhaiskasvatustoiminta
- 6) Varhaiserityiskasvatus (sisältyen varhaiskasvatuspalveluihin)
- 7) Lastenhoidon tuet: kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki ja yksityisen hoidon tuen kuntalisä päiväkotihoidoon, osittainen hoitoraha

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa on noin 347 päivähoitopaikkaa ja noin 56 avoimen varhaiskasvatuksen paikkaa. Lapsia kunnallisissa varhaiskasvatuspalveluissa on noin 420. Kunnallisia päiväkotipaikkoja on yhteensä 192. Perhepäivähoidossa on lapsia noin 143 ja ryhmäperhepäivähoidossa noin 12 (ryhmäperhepäivähoitokoti). Vuoropäivähoidon osalta ympärivuorokautinen ja viikonloppuhoito on järjestetään Koivulehdon päiväkodissa. Tenavat ryhmäperhepäivähoitokoti toimii jatkettulla aukioloajalla arkipäivisin. Lisäksi kunnassa on kaksi yksityistä päiväkotia, joissa hoitopaikkoja on yhteensä 84. Yksityisissä päiväkodeissa järjestetään myös esiopetusta ja täydentävää päivähoitoa. Yksityiset päiväkodit mahdollistavat osaltaan päiväkotipaikkojen saatavuuden ja Muhoksen kunta tukee yksityisiä päiväkoteja harkinnanvaraisella kuntalisällä.

Varhaiskasvatuspalveluiden tilojen ja palvelurakenteen suunnittelussa huomioidaan perheiden

palvelutarpeet kuten vuoropäivähoidon sekä avoimen varhaiskasvatustoiminnan palveluiden tarjonta. Vuoden 2016 aikana jatketaan edelleen Päivärinteen päiväkodin uudis- tai peruskorjaushanketta. Lisäksi vanhemmille tarjotaan mahdollisuus käydä Toimiva Lapsi&Perhe -toimintakokonaisuuden Lapset puheeksi -keskustelut lapsen olleessa 3.v ja 5.v sekä aina tarvittaessa.

Palvelusuunnitelma

Muhoksen varhaiskasvatuspalvelut toteuttavat varhaiskasvatusta kokonaisuutena, jossa hoito, kasvatus ja opetus nivoutuvat toisiinsa. Muhoksen kunnan varhaiskasvatuspalvelut huolehtivat siitä, että varhaiskasvatusta on saatavissa kunnan järjestämänä tai valvomana

siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Varhaiskasvatuspalvelut toimivat sinällään myös lasta kuntouttavana ja huolta pitävänä tahona yhteistyössä lapsen vanhempien kanssa sekä tukemalla vanhempia heidän kasvatustehtävässään. Varhaiskasvatuksen tehtävä on lapsen varhaisen tuen varmistaminen sekä antaa lapselle mahdollisimman hyvät kasvun, kehityksen ja oppimisen edellytykset.

Varhaiskasvatuspalveluiden ja esiopetuksen järjestämistä ohjaavat Muhoksella kunnan varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetussuunnitelma. Muhoksen kunnan varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmat pohjautuvat varhaiskasvatuksen valtakunnallisiin perusteisiin (2005) ja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin (2000) sekä ohjaavaan lainsäädäntöön. Näiden asiakirjojen lisäksi varhaiskasvatuksen toteuttamista ohjaavat yksikkökohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat, lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma ja lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on hyväksynyt 11.6.2014 § 85 Muhoksen kunnan varhaiskasvatussuunnitelman päivityksen. Varhaiskasvatuksessa järjestettävä esiopetus pohjautuu Muhoksen kunnan esiopetuksen opetussuunnitelmaan, joka on hyväksytty opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnassa 15.6.2011 § 110.

Toimenpiteet

1. Päivärinteen päiväkodin peruskorjaukseen- tai uudisrakentamiseen resursointi
2. Perhepäivähoidon varahoidon kehittäminen
3. Varhaiserityiskasvatuksen kehittäminen. Toisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan resursointi
4. Avoimien varhaiskasvatuspalveluiden kehittäminen
5. Varhaiskasvatuksen tieto- ja viestintätekniikan kehittäminen. TVT-laitteiden lisääminen varhaiskasvatuksen yksiköissä ja sähköisen tiedonkulun kehittäminen varhaiskasvatuksen ja kodin välillä.

Perustettavat ja lakkautettavat toimet ja virat

Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut

Vakinaiset:

- Varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimi 1.8.2016 alkaen
- Yläkoulu, matemaattisten aineiden tuntiopettajan virka elokuusta 2016 alkaen
- Yläkoulu, liikunnan päätoiminen tuntiopettajan virka elokuusta 2016 alkaen
- Yläkoulu, äidinkielen ja kirjallisuuden tuntiopettajan virka elokuusta 2016 alkaen

Määräaikaiset:

- Koivulehdon päiväkotia, lastenhoitajan määräaikainen toimi vuoropäivähoitoon 1.1.2016 - 31.12.2016
- Yläkoulu, teknisen työn tuntiopettaja, koulun työaika lv 2016 – 2017
- Yläkoulun historian, yhteiskuntaopin ja uskonnon tuntiopettaja, koulun työaika lv 2016 -2017
- Oulujoen koulu yksi määräaikainen erityisluokanopettajan virka koulun työaika lv 2016-2017
- Starttiluokan (0-2 lk) erityisluokanopettajan virka, koulun työaika lv 2016 - 2017
- kiertävän erityisopettajan virka, koulun työaika lv 2016 – 2017
- englannin kielen tuntiopettajan virka, koulun työaika lv 2016 – 2017
- biologian, maantieteen ja terveystiedon tuntiopettajan virka, koulun työaika lv 2016 - 2017